

14-15

Gallur Alagón

21,7 Kms

Aragó

Entrem en aquestes agraciades terres aragoneses, banyades pel riu Ebre, i d'una llarga història viatgera: aquest curs fluvial les uneix a la mar Mediterrània i ha estat via de comunicació de cultures mil·lenàries. La cultura nord-africana i la petjada de l'Islam a les terres peninsulars es manifesta en l'arquitectura i en les tradicions populars. El pelegrí ho constatarà en passar per les seves ciutats.

Un cop arribats a Saragossa, se'ns presenten les arrels cristianes d'una Espanya vinculada a l'antiga tradició de la vinguda a Espanya de l'apòstol sant Jaume. La Mare de Déu del Pilar, en el seu santuari, vetllarà per tots els qui segueixen el bon camí de sant Ignasi, de la mateixa manera que va ajudar sant Jaume en la seva empresa evangelitzadora per la Península. La ciutat de Saragossa mereix una atenció especial i és assenyat programar una parada una mica més llarga, sobretot pensant que de la bondat de les terres de l'Ebre passarem a la duresa del "desert" dels Monegros.

El cerç ("cierzo"), un vent molt fort característic de la vall de l'Ebre, del qual ja se'n parla en temps de l'imperi romà, pot bufar amb ràfegues de fins a 100 km per hora a l'hivern i a la primavera. Els agricultors construeixen barreres per tal de protegir els cultius de l'erosió eòlica.

Els Monegros, la regió al voltant de Bujaraloz, ens recorden algunes zones desèrtiques del sud d'Espanya o del nord d'Àfrica. El ginebre, arbust de fulles i tronc fosc, donà nom a aquesta regió ("Montes negros"), que s'estén fins a la riba del riu Cinca. Els moderns canals de reg han permès la transformació de grans extensions d'aquesta comarca en terres agrícoles cultivables però, en la seva major part, aquesta terra és extraordinàriament seca i calorosa a l'estiu. Té molt pocs albergs i botigues on el pelegrí es pugui aixoplugar o aprovisionar.

Senzillament, és una zona molt dura per al caminant a causa de la distància de les etapes, de la calor i la possible deshidratació. Un pelegrí prudent no ha de subestimar aquest ambient inhòspit. Cal portar aigua suficient i no caminar o moure's a les hores de més calor. Si peregrina els mesos d'estiu, ha de considerar si és millor agafar l'autobús des de Saragossa o des de Pina d'Ebre fins a Fraga (estació d'autobusos intermodal, tel: 902 490 690). Tanmateix, si el seu desig és fer l'experiència completa de la peregrinació, ino hauria d'ometre aquest tram del Camí Ignasià!

Quan les situacions semblen més desesperades, hem d'esperar en Déu encara més. Quan l'ajuda de l'home falla, Déu és a prop.

Etapa 14

Allotjaments

Dades d'interès

Pistes ignasianes

Autobiografia

Comentaris

Etapa 14

Ens posem en camí al parc de Pignatelli, al costat del canal. D'aquí agafem el carrer del Camí Reial, en homenatge a l'antic Camí Reial que sant Ignasi va recórrer al seu dia; avui és la carretera VP-24, més ampla i asfaltada. Sense deixar la línia recta del nostre camí, arribarem a Luceni, després d'haver trobat la rotonda de la carretera que porta a Boquiñeni. Entrem pel carrer de Ramón i Cajal, per on travessem sense pèrdua tot el poble. En un moment deixarem a l'esquerra la plaça del poble, amb bancs i plàtans. Nosaltres seguim recte. Quan acaba el poble, el camí es torna pista. A la sortida del poble trobem un desviament de camí, que ens portaria a Pedrola.

Hi ha alguna possibilitat que aquest sigui el punt on la mula d'Ignasi decidí seguir el Camí Ral i deixar el camí del musulmà que havia discutit amb ell. Som al carrer Daoiz y Velarde, davant la casa número 37. Nosaltres seguim sempre recte el nostre camí, seguim el relat de l'autobiografia. Després d'uns kilòmetres, se'ns apropa l'Ebre en un meandre per anunciar-nos que ja estem a Alcalá de Ebro. Girem a l'esquerra per anar directes a l'Ajuntament i al carrer de Cervantes, on comença el camí cap a Cabañas de Ebro.

En aquest poble val la pena fer una ullada a l'Església i al monument a Sancho Panza, figura rellevant aquí ja que estem a l'Illa de Baratària, descrita a El Quixot. Realment no és una illa, però, en temps de crescudes de l'Ebre, quedava aïllada. L'escultura es troba darrera l'església. Sortim pel carrer Cervantes i, a uns 500 metres després de sortir del poble, entrem a una bifurcació. Agafem el de l'esquerra, el camí de Cabanyes, que es torna pista al cap d'una mica més d'un quilòmetre i a poc a poc ens acosta de nou al riu Ebre

Seguim recte, amb l'Ebre a la nostra esquerra al llarg d'un quilòmetre, fins arribar a Cabañas de Ebro. Entrem per l'esquerra fins a l'església. Travessem el poble, sortim pel carrer Major i agafem la carretera CV-411, que en 1,5 km ens porta a la carretera CV-911, que agafem a l'esquerra. Aquesta carretera té força trànsit i cal anar amb molta cura. Després de 1,5 km més enes trobem amb un túnel a la dreta que creua l'autopista AP-68 per sota. L'agafem i de seguida passem també per sota de la via del tren en un altre túnel. El camí ens porta directes a Alagón. Si creuem la carretera i seguim en línia recta, l'Avinguda de la Portalada ens porta al centre mudèjar del poble.

Allotjaments

ALAGÓN

Ayuntamiento Tel.: 976 610 300.

Hostal Baraka . , San Pedro, 13. Tel.: 976 616 011

Hotel Los Ángeles . , Plaza Alhóndiga, 4. Tel.: 976 611 340.

Pensión Jarea . Méndez Núñez 45, Tel.: 629 489 776

Pensión Mª Carmen, . Portillo 3 2ª Derecha, Tel.: 670 762 554

CABAÑAS DE EBRO

Ayuntamiento . Tel.: 976 611 086.

Casa Rural Guadalupe . (capacidad 24 personas) Callizo de la Jota, 3. Tel.: 637 524 363.

Hostal Cubero . Av. Alagón 23, Tel: 976 611 720

GALLUR

Taxi Zueco . Tel: 976 857 318

LUCENI

Ayuntamiento . Tel.: 976 652 003.

Hotel La Imperial** . Ctra. Logroño, km 37. Tel.: 976 652 111.

Pensión Alejandro . , Calle del Horno 1, Tel.: 679 441 838

Dades d'interès

LUCENI: El nom del poble, d'uns 1000 habitants, està vinculat a la presència romana (Lucius) i la via de transport que unia el nord de la Península amb la Mediterrània. En excavacions arqueològiques de l'assentament primitiu del poble s'han trobat monedes i medalles de l'emperador Antoni Pius (segle II dC), així com monedes visigòtiques dels regnats de Wamba i de Witiza (segles VII i VIII). La seva església, dedicada a la Verge de la Candelera, és del segle XIII. Probablement a la sortida del poble ens trobarem el lloc en el que podríem situar l'anècdota que Ignasi relata a la seva Autobiografia, i que recorda quan va haver de decidir sobre la vida o la mort d'un musulmà amb qui havia mantingut una discussió. Va voler Déu orientar Ignasi de manera que fos la Vida la que sortís guanyant. Luceni ens ofereix serveis de taller de bicicletes, restaurants, farmàcies, centre de salut, supermercats i bancs. Per desgràcia ja fa uns anys que l'aigua de les fonts de Luceni no és potable, degut a la presència de contaminants de les granges properes.

ALCALÁ DE EBRO: Les ruïnes d'un castell donen una pista de l'origen d'un nom, que ve de l'àrab Al-calat (El Castell). En la impressionant església barroca de la Santíssima Trinitat (s. XVII) hi ha un quadre dedicat a Sant Francesc de Borja, 3r General de la Companyia de Jesús. Hi ha dues fotografies obligades: una amb el riu Ebre i una altra amb l'estàtua de "Sancho Panza", al carrer de darrera de l'església. Amb els seus tres-cents habitants, ens ofereix serveis de restaurant, farmàcia, centre de salut, supermercat i banc.

CABAÑAS DE EBRO: Petita població de 500 habitants

ALAGÓN: Poble situat a la desembocadura del riu Jalón al riu Ebre, té l'origen en

la ciutat ibèrica de Alaun, la més oriental de les ciutats vascones, en la qual es va encunyar moneda amb inscripcions en alfabet iber. Va ser conquerida per l'Islam el 714. Del seu període musulmà té una impressionant obra mudèjar a la seva església de Sant Pere Apòstol. Tota l'església, situada en l'emplaçament de l'antiga mesquita, mereix ser visitada, així com el seu retaule major (s. XVI). A la zona antiga del poble hi ha un antic col·legi de la Companyia de Jesús, al costat de l'església de Sant Antoni de Pàdua. Ofereix restaurants, farmàcies, centre de salut, supermercats i bancs. El contacte de l'oficina de turisme és el tel. 976 611 814

Pistes ignasianes

Anotacions: seguim caminant amb Jesús, per a veure'l més clarament, estimar-lo més profundament i seguir-lo més de prop. Abans d'entrar en la pregària i també durant tot el dia no oblidem "l'oració preparatòria". A partir d'avui, el col·loqui final es fa cada vegada més important: anem entrant en aquest coneixement intern de Jesús que ha de donar força al nostre compromís de vida. Això es discuteix amb el nostre "amic" en el col·loqui al final de la pregària i durant el dia.

Peticció: Demanaré al Pare tres coses que necessito i només Ell pot concedir: un coneixement més íntim de Jesús, que s'ha fet un de nosaltres; una experiència més personal del seu amor per a mi perquè l'estimi amb més tendresa, i una més estreta unió amb Jesús en la seva missió de dur la humanitat a la salvació.

Reflexions: Jesús era vist com una persona que sanava la gent. El ministeri de sanació de Jesús és també un ministeri de salvació. Jesús cura els cossos, els esperits i les relacions trencades amb Déu i amb els altres a través del perdó. Jesús diu a un paralític d'aixecar-se i caminar; i cura un cec posant-li fang als ulls. La seva preocupació no és només recuperar l'òrgan que no funciona. És també que aquell a qui sana pugui apartar-se del pecat i creure en Ell. Sabem de la seva compassió meravellosa, de la seva disposició a posar-se en contacte amb els pàries i els intocables de la societat antiga. Utilitzem la pràctica ignasiana de la contemplació, i imaginem una o diverses d'aquestes escenes del ministeri de Jesús. Posem-nos en l'escena ja sigui com a companys de viatge amb Jesús, o sent curat per Ell. Què és el que vol fer Jesús per a sanar-me? En entrar en aquests misteris durant el nostre pelegrinatge, ens presentem a Jesús amb una necessitat de curació de cos, ment i esperit. Seguir demanant la gràcia d'aquest dia.

Textos:

Lluc 18,35-43. "Jesús, Fill de David, tingues pietat de mi"

Joan 5,1-9. La pregunta de Jesús a un malalt crònic es dirigeix també a mi en la contemplació: "Vols ser curat?". Mostro al Senyor la meva necessitat de curació: la meva petitesa, el meu orgull, la meva ambició, la meva necessitat de seguretat i control, el meu autoengany. "Sí, Senyor, vull ser curat".

Lluc 8,40-56. Demano a Jesús que vingui a casa meva. El meu esforç per tocar la vora del teu mantell.

Col·loqui final: fer un resum del que s'ha meditat en l'estona de pregària, parlant amb Jesús com un amic ho fa amb un altre. Sincerar-se amb ell sobre els punts que han sorgit durant aquesta estona de camí. Si així ho sentim, podem demanar a Jesús ser acceptats sota la seva bandera i convertir-nos en una persona que sana com Ell. Acabar amb el parenostre.

Autobiografia

En aquesta etapa de la seva peregrinació, l'encara "ben cavaller" Ignasi té una trobada que hauria pogut canviar de nou el rumb de la seva vida. Déu va ser a l'aguait, per a ensenyar a Ignasi el valor de la prudència i del control dels seus propis impulsos, fins i tot quan són per una "bona causa":

«En el camí, doncs, ensopegà amb ell un moro muntat en un mul i tot parlant els dos van anar a parar a parlar de la Mare de Déu. El moro deia que bé que la Verge hagués concebut sense home, però d'infantar tot quedant verge no ho podia creure, i donava les raons naturals que se li oferien. El pelegrí no pogué desfer aquesta opinió per moltes raons que li donà. Mentrestant el moro avançà tant de pressa que el perdé de vista i es quedà pensant en el que havia passat amb ell. Aleshores li vingueren uns moviments interiors que causaven desgrat a la seva ànima; li semblava que no havia fet el que devia i també li provocaven indignació contra el moro. Creia que havia fet malament consentint que un moro hagués dit aquelles coses de la Mare de Déu i que estava obligat a defensar la seva honra. I li venien desigs de tornar a cercar el moro i apunyalar-lo per allò que havia dit. Persistint una llarga estona el combat d'aquests desigs, finalment quedà dubtós, sense saber quina era la seva obligació. El moro, que havia passat endavant, li havia dit que anava a un lloc que era una mica més enllà en el mateix

camí, tocant el camí ral, però no que el camí passés per aquell lloc.

D'aquesta manera, cansat d'examinar el que calia fer i no trobant cosa certa cap on determinar-se, es determinà a això: deixar anar la mula sense regnes fins on es dividien els camins, i si la mula anava pel camí de la vila, buscaria el moro i l'apunyalaria; i si no anava pel camí de la vila, sinó pel camí ral, deixaria que seguís. I fent-lo com ho havia pensat, volgué Nostre Senyor que, tot i que la vila era a poc més de trenta o quaranta passos i el camí que hi portava era molt ample i molt bo, la mula enfilà el camí ral i deixà el de la vila.»

Recollim una interpretació que José Luis Martín Vigil fa d'aquest fet que ens assembla prou il·lustradora dels sentiments d'Ignasi de Loiola en aquesta etapa del seu Camí:

«Acaeció que, yendo yo [Ignacio] a lo mío, acertó a alcanzarme un moro con muchas ganas de palique, lo que no me disgustó, que ser cortés es menester de bien nacido. Hablamos, pues, no sé de qué, hasta que preguntándome el objeto de mi viaje, declaréle cómo iba al santuario, porque no me pareció que él entendiese mi propósito de llegar a Tierra Santa. Y de esa guisa, surgió hablar de la Virgen, extendiéndome yo con el entusiasmo que se supone en el converso. Oíame el moro complaciente y hasta se mostró respetuoso y razonable, ya que no hacía ascos a la virginidad de nuestra Señora antes del parto, lo que en un moro dice mucho; mas no le cabía en la cabeza la virginidad después del parto, dándole yo razones y él negándose a aceptarlas, sin venir a un acuerdo sobre ello. Hablamos mucho inútilmente y al fin él adelantóse, manifestando que se dirigía a Pedrola, villa morisca, hacia la que salía una desviación algunas leguas más allá. Quedéme yo meditabundo y contristado por no parecerme que había actuado rectamente con el moro y por si le había consentido hablar más de la cuenta sobre la Virgen, ofendiéndola. ¿Obrara yo bien al permitirlo? Se me ha de juzgar conforme al tiempo en que viví. Martín Lucero, que no fue hombre de espada, sino un teólogo competente, por más que equivocado, diría, veinte años más tarde, que era lícito apuñalar a un judío si se le oía blasfemar, y confesaba que él mismo “le daría de grado un bofetón y lo traspasaría con su espada si pudiese, porque si es lícito matar a un ladrón, mucho más a un blasfemo”, y más de dos siglos antes un Rey de Francia que fue santo les decía a sus caballeros: “Los legos, cuando oyen maldecir de la fe cristiana, no deben defenderla con palabras, sino con la espada, metiéndosela al infiel en el vientre tanto cuanto pueda entrar.” ¿Ha de sorprender, pues, que el peregrino cohibiera pensamientos de muerte, estando en

juego el honor de su Señora? Viniéronme deseos vehementes de ir a buscar al moro para coserlo a puñaladas, dudando, a pesar de todo, sobre lo que era obligado hacer. Y así determiné de soltar la rienda de mi cabalgadura, de modo que, llegados a la confluencia de caminos, si tomaba hacia Pedrola, yo buscaría al moro para matarle; mas si seguía por el camino real, lo dejaría quedar, como así fue, recobrando yo la paz. Fue de esa guisa como el moro nunca supo lo cerca que estuvo de morir aquella tarde, pues plugo a Dios que restara vivo, a pesar de su obcecación en negar el parto virginal de su Madre, nuestra Señora.»

(cf. José Luis Martín Vigil, *Yo, Ignacio de Loyola*, ed. Planeta. Pàg 64).

Déu va salvar aquell viatger musulmà i també estalviar a Ignasi de Loiola de cometre una acci que hauria pogut portar-li greus conseqüències. Déu és present a la nostra història i és manifesta de moltes formes. Podem descobrir la Mà de Déu en les coses mes senzilles i als successos mes humils, com deixar que la mula prengués la decisió sobre el camí a prendre. Viure discernint els nostres actes amb la llum d'un cor obert a Déu, ens converteix en "agents de vida" i no de mort.

Comentaris

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà. Els camps necessaris estan marcats amb *

Comentari *

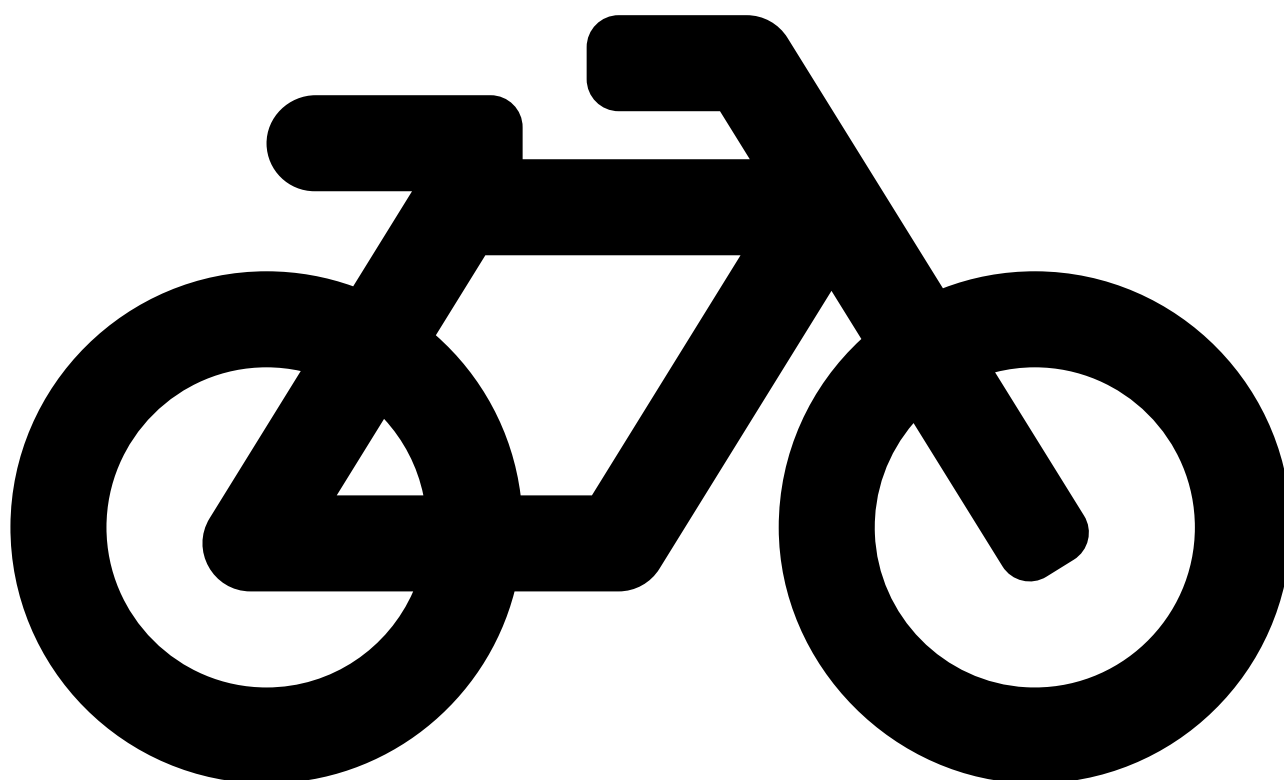
Nom *

Correu electrònic *

Lloc web

Δ

Bicicletes fàcil

tot i que hi ha un tram de la carretera CV-911 que té força trànsit i cal ser prudent.

Gallur: Km 0.

Luceni: Km 8,2.

Alcalá de Ebro: Km 12,5.

Cabañas de Ebro: Km 16,5.

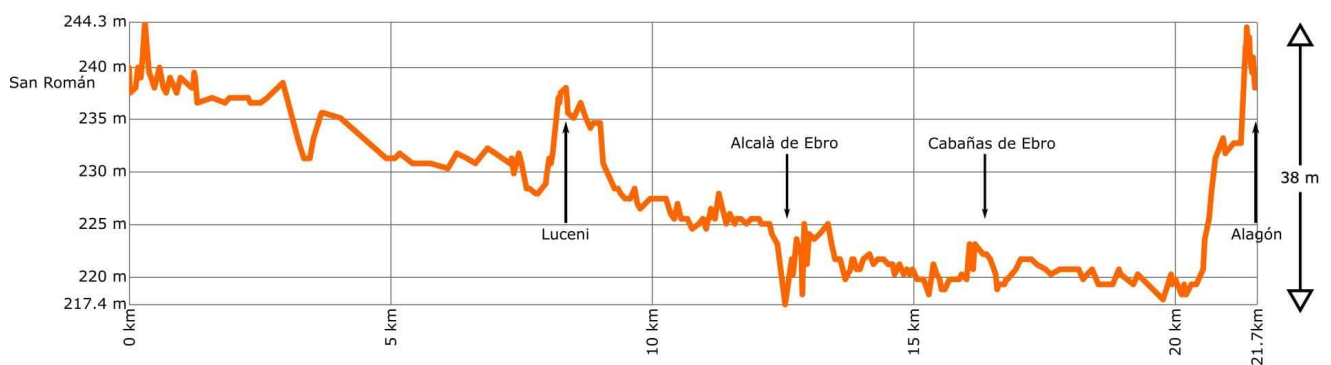
Alagón: Km 21,7.

Ruta

Esquema de l'etapa

Altimetria

El temps en Alagón

[veure ruta a wikiloc](#)

[descarregar gps](#)

[descarregar per a MapOut](#)

Galeria

Fotos de l'Etapa

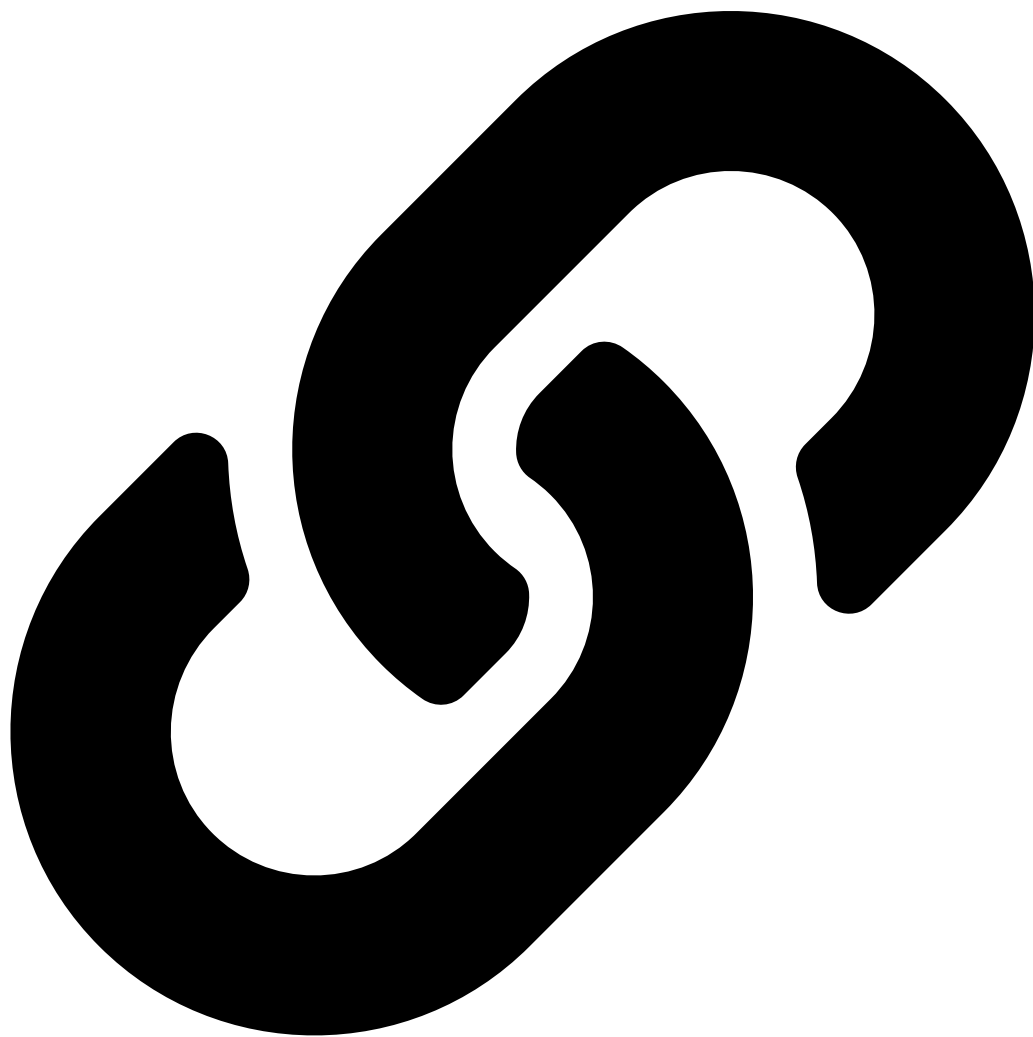

[etapa anterior](#)

[següent etapa](#)

ETAPES A ARAGÓ

Gallur - Alagón
Aragó

21,7 km

14

Alagón - Zaragoza

Aragó

30,5 km

15

Zaragoza - Fuentes de Ebro

Aragó

30,2 km

16

Fuentes de Ebro - Venta de Santa Lucía

Aragó

29,6 km

17

Venta de Santa Lucía - Bujaraloz

Aragó

21,3 km

18

Bujaraloz - Candanos

Aragó

21 km

19

Candasnos - Fraga Aragó

26,8 km

20